

[Axel Dam.]

Samling til Samling for langt om længe at blive sendt ud som, jeg havde nær sagt, nogle ufuldbaarne Svæklinge, som Vælgerne kan trækkes med, indtil det praktiske Livs Skole har givet dem Form og Fasthed. Her er nu Lejlighed til at skaffe Folket et Frihedsbarn, jeg tænker paa Afskaffelsen af den tvungne militære Tjeneste, og det er beklageligt, at det Parti, som ifølge sine egne Ord vil bygge Folkets Fremtid paa Frihedens Grund, vil forspilde denne Lejlighed til at vise sit foregivne Frisind.

Lovforslaget foreligger jo i nøjagtig samme Form som i Fjor; det har nok været til Udvalgsbehandling, men vi har ikke faaet noget Resultat af denne Behandling, og hvad der er sket af uofficielle Samtaler mellem Regeringspartierne og Venstre, ved vi andre ikke meget om, undtagen at de har været ganske uforbindende. Ikke heller mener jeg, at Verden har forandret sig saa meget siden i Fjor, at vi skulde se paa Forslaget med helt andre Øjne nu end den Gang. Jeg har derfor ikke noget væsentligt at føje til eller ændre i mine Udtalelser den 13. November f. A., og idet jeg henviser til disse Udtalelser — de findes i Folketingstidende Sp. 1919—24 —, kan jeg derfor i Dag fatte mig i stor Korthed.

Dette Lovforslag lider af, hvad man kunde kalde politisk Rachitis. Rachitis er jo en Børnesygdom, der ytrer sig i Mangel paa Styrke og Stivhed i Knoglerne. Lovforslaget savner i høj Grad Fasthed. Dets Formaaalsparagraf, § 1, kunde have været skarpere formet, saaledes at Lovforslagets Hensigt var kommet tydeligere frem; men værre er det dog, at Resten af Lovforslaget kun meget svagt giver Udtryk for det, som formentlig, haaber jeg, er Hensigten med det. Paragrafferne er, som det ogsaa er sagt fra anden Side, elastiske og smidige som en Harmonikabælg, og dette er i dette Tilfælde en særlig stor Mangel, thi hvis denne Lov ikke med rene og klare Ord anviser Maal og Midler, kan Administrationen gennem Fortolkning af disse Paragraffer faa frie Hænder til at regere udenom Lovgivningsmagten paa en Maade, som det ikke har været Lovens Hensigt, og dermed er Vejen aaben for en hel Del Vilkaarlighed og maaske ogsaa for politiske Kriser. Men ogsaa af en anden Grund, nemlig af Hensyn til Befolk-

ningen, som netop for det foreliggende Lovforslags Vedkommende gennem Folket afstemning skal tage Stilling til det, og som i hvert Fald kommer til at betale, hvad det koster, maa man kræve, at Lovforslaget bliver saaledes gennemarbejdet, at vi bliver klare over alle Spørgsmaal, som vedrører denne Sag. Hvad der i § 1 er angivet som Lovforslagets Formaal, skal kunne findes i alle de øvrige Paragraffer i alle dets Enkeltheder, og de maa være udformet med en saadan Fylde, at der ikke skal et Utal af kongelige Anordninger — og saadanne henvises der ofte til i Lovforslaget — for at faa det til at virke, naar det skal fremtræde som Lov.

Med Hensyn til den tvungne Værnepligts Afskaffelse turde Retsforbundets Stilling være tilstrækkelig bekendt. Jeg skal derfor kun tilføje til, hvad jeg tidligere derom har udtalt i dette høje Ting, at den nuværende Tvangsordning ikke en Gang tilfredsstiller Lighedsprincippet's Krav. At Tvang til Militærtjeneste er en Krænkelser af den mest elementære Menneskeret, Selbestemmelsesretten over sin egen Person, det er vort Hovedargument; men skal man overhovedet finde sig i Tvang, maa det i hvert Fald være en Tvang, der virker lige- ligt og ikke rammer ganske enkelte vilkaarligt, nemlig de faa, som udtages; og skulde vi virkelig have et Kampværn, der antagelig vil koste 125 Millioner om Aaret foruden flere Hundrede Millioner en Gang for alle, da maatte man naturligvis indføre almindelig Værnepligt, vi har den jo ikke i Praksis, men saa vidt vil ikke en Gang de Konservative gaa, saa det kan vi vist roligt lade ligge og se bort fra. Der synes mig derfor intet andet for at gøre end at gaa bort fra den tvungne Værnepligt, selv om man ikke har de principielle Indvendinger imod den, som vi har.

Som Eksempel paa en Paragraf i Lovforslaget, som jeg i hvert Fald ikke kan forstaa Betydningen og Rækkevidden af, skal jeg nævne § 6, der siger: „I fornødent Fald kan de 5 Afdelinger udvikles til 10“. Vagtkorpset skal altsaa ikke have en bestemt Størrelse, hvad der dog synes forudsat i Lovforslagets § 8, der angiver et nøje bestemt Antal af de forskellige Befalingsmænd og Embedsmænd undtagen for Flyvekorpssets Vedkommende, hvorom man, saa